

Sygnatura akt XI C 1464/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 14 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu XI Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Małgorzata Bojarska

Protokolant:Ewa Chorzępa

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2016 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa R. K.

przeciwko S. N.

- o zapłatę 4 319,58 zł.

I. powództwo oddała;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 833 zł. tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt XI C 1464/15

UZASADNIENIE

Powód R. K. w pozwie z dnia 18 lutego 2015r. domagał się zasądzenia od pozwanego S. N. kwoty 4319,58 zł. wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 24 października 2014r. do dnia zapłaty oraz przyznania kosztów procesu. W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 30 sierpnia 2014r. powód reprezentowany przez pełnomocnika A. W. kupił od pozwanego samochód marki B. (...), rok produkcji 2004 o numerze (...) za kwotę 25 600 zł. Uzyskał zapewnienie, że pojazd jest sprawny i nadaje się do używania. Auto jednak nie pracowało normalnie i powód nie mógł z niego korzystać; w dniu 30 września 2014r. powód uzyskał od mechanika informację, że samochód posiada istotne wady, które zostały ukryte. Naprawa samochodu wykazała, że auto było programowane a ze wskazań licznika wynikało, że zostały one zaniżone. Niezbędny koszt naprawy samochodu wyniósł 4319,58 zł. i został w całości zapłacony przez powoda. Powód w piśmie z dnia 1 października 2014r. zawiadomił pozwanego o wykrytych wadach samochodu i wezwał pozwanego do obniżenia ceny poprzez zapłatę kwoty 4319,58 zł. za naprawę samochodu w terminie 14 dni. Pozwany odmówił zapłaty wskazując, że powód nie zastosował się do trybu postępowania przewidzianego przepisami umowy o sprzedaży konsumenckiej. W ocenie powoda stanowisko pozwanego jest nieuprawnione, a to wobec treści przepisu art. 566 par. 1 kc; pozwany winien jest zwrócić powodowi koszty napraw, jakie poniósł powód z uwagi na konieczność naprawienia wad, które uniemożliwiały korzystanie z auta.

W dniu 25 kwietnia 2015r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie XI Nc 286/15, orzekając zgodnie z żądaniem pozwu.

Sprzeciw od opisanego nakazu skutecznie wniósł pozwany, zaskarżając nakaz zapłaty w całości i wnosząc o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu pozwany wskazał, że nie kwestionuje okoliczności zawarcia umowy kupna-sprzedaży pojazdu opisanego w pozwie, ale mowa ta zawarta została pomiędzy stronami; pozwanemu nic nie jest wiadomym, aby w imieniu powoda działał A. W.. Na fakturze kupujący podpisał się imieniem i nazwiskiem powoda. Pozwany prowadzi działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży hurtowej i detalicznej samochodów osobowych i furgonetek. Przedmiotowy pojazd pozwany posiadał przez okres ok. 1 miesiąca i pozwany nie stwierdził w pojeździe żadnych wad, w szczególności tych wymienionych w pozwie. W dacie zawierania umowy obowiązywała ustawa z dnia 27

lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz zmianie Kodeksu cywilnego; zgodnie z jej przepisami, jeżeli towar jest niezgodny z umową, kupujący może żądać doprowadzenia towaru do stanu zgodnego z umową poprzez naprawę lub wymianę na nowy a w dalszej kolejności żądać obniżenia ceny lub od umowy odstąpić. Powód nie poinformował pozwanego o wadach i uniemożliwił postępowanie zgodnie z przepisami wskazanej ustawy. Sam dokonał zmian w pojeździe i kosztami tych zmian zamierza obciążyć pozwanego.

Powód w piśmie z dnia 14 marca 2016r. (data prezentaty) powód podtrzymał żądanie pozwu, cofnął wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego wobec okoliczności, że samochód został już sprzedany i wskazał, że w ocenie powoda nie było możliwości na doprowadzenie pojazdu do stanu zgodnego z umową przez pozwanego a to z uwagi na moment wykrycia wady i dokonanie naprawy. Powód wskazał ponadto, że roszczenie swoje opiera na przepisie art. 471 kc.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 sierpnia 2014r. pomiędzy powodem R. K. a pozwanym zawarta została umowa kupna – sprzedaży pojazdu marki B. (...), rok produkcji 2004 o numerze (...). Cena sprzedaży została ustalona za kwotę 25 600 zł. i uiszczona gotówką. Kupna pojazdu w imieniu powoda dokonywał A. W., który w czasie zawierania transakcji pozostawał w bezpośrednim kontakcie telefonicznym z powodem. A. W. podał dane powoda, które zostały wpisane do faktury; na dokumencie podpis o treści (...) złożył A. W.. A. W. odbył jazdę próbną opisanym pojazdem. Pojazd w momencie dokonywania transakcji nie był sprawdzany w warsztacie, nie był podłączany do komputera. A. W. nie dostrzegł żadnych wad pojazdu i odjechał; tuż po zakupie przejechał zakupionym samochodem całą trasę ze Ś. do W.. Pojazd nie ujawniał żadnych wad lub usterek. A. W. umówił się z powodem, który jest jego szwagrem, że pojazd będą użytkować wspólnie.

Dowód: faktura VAT nr (...) z dnia 30 sierpnia 2014r. k – 40;

przesłuchanie świadka D. N. k – 56;

częściowo przesłuchanie świadka A. W. k – 55v;

W dniu 30 września 2014r. przez A. P. prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie naprawy samochodów pod nazwą (...) we W. przy ul. (...) wystawiona została faktura VAT nr (...) na kwotę 4319,58 zł. brutto obciążającą R. K. za wykonanie usługi w postaci „ przepływomierz powietrza, wtryskiwacz paliwa, rura intercoolera z czujnikiem temperatury, regeneracja zmiennej geometrii turbosprężarki +czyszczenie, spawanie kolektora wydechowego, naprawa sterownika silnika + programowanie, robocizna, wymiana filtrów + płyny eksploatacyjne, uszczelnienie silnika” .

W dniu 30 września 2014r. przez A. P. prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie naprawy samochodów pod nazwą (...) we W. przy ul. (...) wystawiona została faktura VAT nr (...) na kwotę 4319,58 zł. brutto obciążającą R. K. za wykonanie usługi w postaci „ przepływomierz powietrza, wtryskiwacz paliwa, rura intercoolera z czujnikiem temperatury, regeneracja zmiennej geometrii turbosprężarki +czyszczenie, spawanie kolektora wydechowego, naprawa sterownika silnika + programowanie, naprawa B. (...) nr rej. (...), wymiana filtrów + płyny eksploatacyjne, uszczelnienie silnika” . Na prośbę A. W. do faktury dopisano dane „naprawa B. (...) nr rej. (...)”

Zapłaty kwoty wynikającej z faktury dokonał A. W.. Powód A. K. wiedział o naprawie i okoliczności pokrycia kosztów naprawy przez A. W.; powód nie zwrócił A. W. kwoty wynikającej z faktury, A. W. nie domagał się od powoda zwrotu tej kwoty.

Dowód: faktura VAT nr (...) k – 71;

faktura VAT nr (...) k – 73;

częściowo przesłuchanie świadka A. W. k – 55v - 56;

częściowo przesłuchanie świadka A. P. k – 64-64v;

W piśmie z dnia 1 października 2014r. powód R. K. zawiadomił pozwanego o wykryciu wad zakupionego w dniu 30 sierpnia 2014r. pojazdu, o przeprogramowaniu pojazdu i zaniżeniu wskazań licznika i o dokonanej naprawie, której koszt wyniósł 4319,58 zł. Zażądał obniżenia ceny o wskazana kwotę, gdyż powód sam zmuszony był dokonać naprawy pojazdu i doprowadzić go do stanu używalności. Pozwany otrzymał pismo w dniu 9 października 2014r. i w piśmie z dnia 17 października 2014r. odmówił spełnienia żądania powoda. Pozwany prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą (...) -Handel (...) z siedzibą w Ś. przy ul. (...); m.in. w zakresie sprzedaży hurtowej i detalicznej samochodów osobowych i furgonetek.

Bezsporne a ponadto dowód:

- pismo powoda do pozwanego z dnia 1 października 2014r. z potwierdzeniem odbioru k – 11-15;

- pismo pozwanego do powoda z dnia 17 października 2014r. k –16-17;

- zaświadczenie o dokonaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej k - 38;

W dniu 25 lutego 2016r. powód złożył pisemne oświadczenie, że w tym dniu zwrócił A. W. kwotę 4219,58 zł. tytułem kosztów naprawy wynikających z faktury (...) z dnia 30 września 2014r. A. W. złożył oświadczenie, że pokwitował odbiór powyższej kwoty.

Dowód: oświadczenie z dnia 24 lutego 2016r. k – 63.

Sąd zważył , co następuje:

Powództwo podlega oddaleniu.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że pierwotnie powód opierał swe roszczenie, dotyczące wyraźnego żądania obniżenia ceny, na przepisach Ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz zmianie Kodeksu cywilnego, obowiązującej w dacie zawarcia umowy pomiędzy stronami. Treść przepisu art. 1 cytowanej ustawy stanowi bowiem, że ustawę stosuje się do dokonywanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa sprzedaży rzeczy ruchomej osobie fizycznej, która nabywa tę rzecz w celu niezwiązanym z działalnością zawodową lub gospodarczą (towar konsumpcyjny). W myśl art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego sprzedawca odpowiada wobec kupującego, jeżeli towar konsumpcyjny w chwili jego wydania jest niezgodny z umową; w przypadku stwierdzenia niezgodności przed upływem sześciu miesięcy od wydania towaru domniemywa się, że istniała ona w chwili wydania. W przypadku indywidualnego uzgadniania właściwości towaru konsumpcyjnego domniemywa się, że jest on zgodny z umową, jeżeli odpowiada podanemu przez sprzedawcę opisowi lub ma cechy okazanej kupującemu próbki albo wzoru, a także gdy nadaje się do celu określonego przez kupującego przy zawarciu umowy, chyba że sprzedawca zgłosił zastrzeżenia co do takiego przeznaczenia towaru (art. 4 ust. 2 ustawy). W przypadkach nieobjętych ust. 2 domniemywa się, że towar konsumpcyjny jest zgodny z umową, jeżeli nadaje się do celu, do jakiego tego rodzaju towar jest zwykle używany, oraz gdy jego właściwości odpowiadają właściwościom cechującym towar tego rodzaju. Takie samo domniemanie przyjmuje się, gdy towar odpowiada oczekiwaniom dotyczącym towaru tego rodzaju, opartym na składanych publicznie zapewnieniach sprzedawcy, producenta lub jego przedstawiciela; w szczególności uwzględnia się zapewnienia, wyrażone w oznakowaniu towaru lub reklamie, odnoszące się do właściwości towaru, w tym także terminu, w jakim towar ma je zachować (art. 4 ust. 3 ustawy). W sytuacji zaistnienia niezgodności towaru z umową konsument ma do dyspozycji instrumenty prawne, o których mowa w art. 8 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej. A zatem, jeżeli towar konsumpcyjny jest niezgodny z umową, kupujący może żądać doprowadzenia go do stanu zgodnego z umową przez nieodpłatną naprawę albo wymianę na nowy, chyba że naprawa albo wymiana są niemożliwe lub wymagają nadmiernych kosztów. Przy ocenie nadmierności kosztów uwzględnia się wartość towaru zgodnego z umową oraz rodzaj i stopień stwierdzonej niezgodności, a także bierze

się pod uwagę niedogodności, na jakie naraziłby kupującego inny sposób zaspokojenia (ust. 1). Jeżeli kupujący, z przyczyn określonych w ust. 1, nie może żądać naprawy ani wymiany albo jeżeli sprzedawca nie zdoła uczynić zadość takiemu żądaniu w odpowiednim czasie lub gdy naprawa albo wymiana narażałaby kupującego na znaczne niedogodności, ma on prawo domagać się stosownego obniżenia ceny albo odstąpić od umowy; od umowy nie może odstąpić, gdy niezgodność towaru konsumpcyjnego z umową jest nieistotna. Przy określaniu odpowiedniego czasu naprawy lub wymiany uwzględnia się rodzaj towaru i cel jego nabycia. Z kolei w myśl ust. 1 art. 9 powołanej ustawy kupujący traci uprawnienia przewidziane w art. 8, jeżeli przed upływem dwóch miesięcy od stwierdzenia niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową nie zawiadomi o tym sprzedawcy. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie zawiadomienia przed jego upływem.

Mając na uwadze powyższe przepisy oraz ustalony w sprawie stan faktyczny wskazać należy, że powód nie wykazał w żaden sposób okoliczności niezgodności towaru z umową, a zatem podstawowej przesłanki, jaka musi zaistnieć dla odpowiedzialności sprzedawcy na gruncie wskazanej wyżej ustawy a ciężar dowodu w tym zakresie obciąża kupującego, gdyż domniemanie z art. 4 ustawy stanowi, że w przypadku stwierdzenia niezgodności przed upływem sześciu miesięcy od wydania towaru domniemywa się, że istniała ona w chwili wydania, ale ta niezgodność należy stwierdzić. Pozwany stanowczo zaprzeczył, aby sprzedany przez niego pojazd miał wady. Powód zaoferował dowód w postaci zeznań świadka A. P. oraz dowody z dokumentów w postaci faktur VAT (...), wystawionych w tym samym dniu, obciążających tą samą osobę, różniących się jednakże jedną pozycją, a mianowicie pozycją umożliwiającą identyfikację naprawianego pojazdu. Świadek A. P. zeznał, że pierwszą fakturą była wystawiona w formie wydruku komputerowego faktura nie zawierająca określenia pojazdu, gdyż zwykle tak czyni, a drugą, już ze wskazaniem naprawianego pojazdu, wystawił na prośbę A. W.. Okoliczność tą potwierdził A. W.. Sąd nie dał wiary zeznaniom świadków w tym zakresie; w zestawieniu z dowodami w postaci dwóch faktur wskazać należy, że sam A. P. wskazał, że dokonywał korekty (zmian) faktury, czy też wystawił drugą fakturę za te same czynności a zatem nie można stwierdzić, jakich konkretnie czynności dotyczyła i jakiego pojazdu. Jednakże nawet przy założeniu, że pojazd miał wady i zostały one usunięte, słusznie wskazuje pozwany, że nie służy powodowi roszczenie o obniżenie ceny. Jak wyżej wskazano, jeżeli towar konsumpcyjny jest niezgodny z umową, kupujący może żądać doprowadzenia go do stanu zgodnego z umową przez nieodpłatną naprawę albo wymianę na nowy, chyba że naprawa albo wymiana są niemożliwe lub wymagają nadmiernych kosztów i dopiero jeżeli kupujący, nie może żądać naprawy ani wymiany (ale z przyczyn określonych w przepisie ust. 1 art. 8 cytowanej ustawy a nie z przyczyn, na które powołuje się powód w jednym z pism procesowych) albo jeżeli sprzedawca nie zdoła uczynić zadość takiemu żądaniu w odpowiednim czasie lub gdy naprawa albo wymiana narażałaby kupującego na znaczne niedogodności, ma on prawo domagać się stosownego obniżenia ceny albo odstąpić od umowy. Wobec nie wyczerpania przez powoda roszczeń, które przysługiwały mu w pierwszej kolejności, tym bardziej nie może domagać się roszczeń kolejnych, których kolejność przewiduje cytowany art. 8 ustawy.

Powód w piśmie procesowym z dnia 14 marca 2016r. wskazał, że roszczenie swoje opiera również ewentualnie na przepisie art. 471 kc. Sąd nie jest związany podstawą prawną powództwa wskazywaną przez strony i to do powoda należał wybór zasady odpowiedzialności i reżimu prawnego, z jakiego chce skorzystać; czy z zasad wynikających z rękojmi czy też z roszczenia odszkodowawczego opartego na zasadach ogólnych. Sąd w niniejszej sprawie w pełni podziela pogląd przedstawiony w orzeczeniach Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2000r., I CKN 301/00, OSNC 2001, nr 4 poz. 58 oraz z dnia 22 czerwca 1976r., II CR 193/76, OSPiKA 1977, nr 11, gdzie wyraźnie wskazano (w pierwszym z orzeczeń w odniesieniu do wad robót budowlanych), że wystąpienie wad rzeczy nie eliminuje możliwości skorzystania przez wierzyciela z dochodzenia naprawienia poniesionej szkody na zasadach ogólnych. Oczywistym jest, że wadliwe wykonanie jest nienależytym wykonaniem zobowiązania a jeżeli wierzyciel poniósł na skutek nienależytego wykonania zobowiązania szkodę, dłużnik obciążony jest obowiązkiem jej naprawienia (art.471 kc) Wierzyciel ma przy tym możliwość dokonania wyboru, może bowiem oprzeć swoje roszczenie wyłącznie na przepisach normujących odpowiedzialność kontraktową (471 i następane kc) albo też, nawet nie rezygnując z uprawnień z tytułu rękojmi, dodatkowo dochodzić naprawienia poniesionej szkody. Powyższe stanowisko nie stoi w sprzeczności z unormowaniami zawartymi w przepisach ustawy z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu Cywilnego, która ma zastosowanie w odniesieniu do

stosunku prawnego łączącego strony postępowania, a przepisy art. 471 i następane kc nie pozostają w konflikcie z przepisami o rękojmi za wady rzeczy sprzedanej a uzupełniają się w ten sposób, że kupujący może wybrać rodzaj uprawnienia, z którego chce skorzystać. Zachodzi w tym przypadku zbieg norm a co za tym idzie – uprawnień konsumenta, który może pominąć gwarancje przewidziane ustawą z dnia 27 lipca 2002r. o szczególnych warunkach (...) i dochodzić naprawienia całości szkody na zasadach ogólnych. Dokonując wyboru reżimu odpowiedzialności opartej na zasadzie art. 471 kc wierzyciel musi wykazać istnienie przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej, ponadto musi udowodnić okoliczność, że zobowiązanie o określonej treści w ogóle istniało. Wierzyciela nie obciąża natomiast obowiązek udowodnienia winy dłużnika w nienależyтым wykonaniu lub niewykonaniu zobowiązania, gdyż konstrukcja odpowiedzialności odszkodowawczej kontraktowej oparta jest na zasadzie winy domniemanej i to dłużnika obciąża ciężar udowodnienia, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności (tak Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 9 lipca 2009, V ACa 245/09, LEX nr 551987). Zgodnie z treścią przepisu art. 471 kc dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wynika z powyższego, że w przypadku roszczenia opartego na cytowanym przepisie zaistnieć muszą łącznie trzy przesłanki: niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania, fakt poniesienia szkody oraz związek przyczynowy pomiędzy niewykonaniem bądź nienależyтым wykonaniem zobowiązania a szkodą.

Odnośnie pierwszej z przesłanek odpowiedzialności z art. 471 kc wskazać należy, że nienależyтым wykonaniem zobowiązania będzie sytuacja, gdy świadczenie zostanie wprowadzone, lecz będzie ono nieprawidłowe, gdyż będzie odbiegało od świadczenia wymaganego; będzie spełnione jednakże interes wierzyciela nie zostanie zaspokojony w sposób wynikający z treści zobowiązania. W orzecznictwie przyjęto, że nienależyte wykonanie zobowiązania ma miejsce wtedy, gdy zachowanie dłużnika zmierzało do spełnienia świadczenia, jednakże osiągnięty przez niego wynik nie spełnia wymogów świadczenia, do którego dłużnik był zobowiązany (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 kwietnia 2009r., V ACa 88/09, LEX nr 523881) Okoliczność nienależytego wykonania zobowiązania w żaden sposób nie została przez powoda udowodniona; powołać tu należy zważania odnośnie niezgodności towaru z umową. Kolejną z przesłanek to szkoda, rozumiana jako uszczerbek majątkowy, na którą składa się strata i utracony zysk. Stratę stanowią wszelkie wydatki poniesione celem zrekompensowania szkody oraz tzw. szkody następcze, będące konsekwencją niewłaściwego wykonania zobowiązania (tak Z. (...), Zobowiązania... str. 317 i nast.) Szkodą w sytuacji nienależytego wykonania zobowiązania jest wartość dodatkowego uszczerbku, którego doznaje wierzyciel pomimo ostatecznego wykonania zobowiązania (tak (...), Zobowiązania...str. 318) W ocenie Sądu powód nie wykazał, że poniósł jakąkolwiek szkodę; bezspornym pozostawało, że to A. W. dokonał zapłaty kwoty wynikającej z faktury nr (...) a powód, pozostając właścicielem pojazdu, nie żądał od niego zwrotu tej kwoty. Oświadczenie z dnia 24 lutego 2016r., dołączone przez powoda w toku procesu, w ocenie Sądu sporządzone zostało wyłącznie na potrzeby tego procesu i nie dowodzi okoliczności poniesienia realnej szkody przez powoda. Zwrócić także należy na zakres prac wskazywanych w fakturze; nawet przy założeniu, że dotyczyła przedmiotowego pojazdu, zakres prac nie jest możliwy do oceny. Nie jest wiadomym, czego dotyczą pozycje opisane jako „przepływomierz powietrza, wtryskiwacz paliwa, rura intercoolera z czujnikiem temperatury ” Nie wiadomo, czy dotyczą wymiany czy też naprawy, co uniemożliwia dokonanie oceny wysokości ewentualnej szkody. Wobec powyższego zważania odnośnie kolejnej przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej jaką jest związek przyczynowy są zbędne. Na gruncie procesu cywilnego strony mają obowiązek wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, co z kolei jest potwierdzeniem reguły z art. 6 k.c., wyznaczającej sposób rozłożenia ciężaru dowodu. Konsekwencją regulacji ujętych w art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. jest nie tylko obowiązek popierania wysuwanych twierdzeń stosownymi dowodami, ale przede wszystkim ryzyko niekorzystnego rozstrzygnięcia dla strony, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał. Na gruncie przedmiotowej sprawy nie ulega wątpliwości, że obowiązek wykazania istnienia szkody i jej rozmiarów spoczywał na powodzie, albowiem to on z tych faktów wywodził swoje roszczenie o zapłatę kwoty 4319,58 zł. tytułem równowartości naprawy pojazdu.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

O kosztach orzeczono na zasadzie art. 98 kpc.